Vrijdag 2 oktober 2026

Fort Voordorp in Groenekan (Utrecht)

Landelijke LEADER-dag 2026

Een dag vol inspiratie, ontmoeting en uitwisseling!

Programma

10:00 Inloop
10:30 Opening
- LEADER 35 jaar!
- LAG-leden aan het woord

11:00 Workshops en uitwisseltafels
12:30 Rondje beste tips
Overhandiging LEADER-boek aan gedeputeerde Gijs de Kruif
13:00 Lunch
14:00 Op bezoek bij projecten
17:00 Afsluiting
17:30 Borrel - netwerken

Neem de LEAD in je gebied!

Lees verder over de workshops, uitwisseltafels, excursies en voor praktische informatie.
Aanmelden kan tot en met 17 september 2026!

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Praktische informatie en aanmelden

Praktische informatie

Lokatie

De Landelijke LEADER-dag vindt plaats op Fort Voordorp in Groenekan. Er is voldoende **parkeerruimte** aanwezig, volg daarvoor de borden op het fort en hou rekening met een paar minuten looptijd naar de zaal. Voor degenen die met de **trein** komen gaat er een pendelbus vanaf station Utrecht Overvecht. Deze vertrekt om 9:45 uur vanaf het station naar het Fort. Aan het einde van de dag vertrekt de pendelbus om 17:45 uur vanaf het Fort naar het station.

Aanmelden

Aanmelden voor de landelijke LEADER-dag kan via het aanmeldformulier. Die is te vinden via de knop hieronder. **Aanmelden kan tot en met 17 september 2026.**

In het aanmeldformulier kun je aangeven welke twee uitwisseltafels óf welke workshop je voorkeur heeft in het ochtendgedeelte. Daarnaast kun je voor de excursies een eerste en tweede voorkeur aangeven. Informatie over de inhoud van de uitwisseltafels, workshops en excursies staat op de volgende pagina's.

Geef in het formulier ook aan of er dieetwensen zijn en of er andere vragen of bijzonderheden zijn.

Meer informatie of vragen? Bel of mail met Bart Soldaat (06 - 21 29 29 79) of Marianne Breedijk (06 - 22 56 63 81).

Aanmeldformulier

Blijf op de hoogte via de padlet!
Scan de QR of klik deze link om de padlet te bekijken!

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Meer informatie

Informatie over de uitwisseltafels, workshops en excursies

Op de volgende pagina's staan omschrijvingen van de uitwisseltafels, workshops en excursies. Op basis daarvan kun je in het aanmeldformulier aangeven wat je voorkeuren daarvoor zijn.

De uitwisseltafels en workshops
In de ochtend is er volop gelegenheid om uit te wisselen over verschillende thema's die aangedragen zijn door LAG-leden óf om aan de slag te gaan in een workshop. Je kunt aan twee uitwisseltafels of aan één workshop meedoen. Halverwege wisselen we van uitwisseltafel. De workshops wisselen niet.

Je vindt hierna eerst de omschrijvingen van de acht uitwisseltafels. Daarna volgen omschrijvingen van de workshops.

De excursies
Na de lunch gaan we op excursie naar LEADER-projecten in Utrecht. Twee excursies gaan naar LEADER-gebied Weidse Veenweiden (Utrecht-West), twee excursies gaan naar LEADER-gebied Utrecht Oost. Per excursie bezoeken we 2 á 3 projecten. Elke excursie heeft een thema. De omschrijvingen staan op de laatste vier pagina's.

Veel leesplezier!

Op naar de informatie over de uitwisseltafels, workshops en excursies!

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Ochtend - Uitwisseltafels

In gesprek aan de 'uitwisseltafels'!

U1 Jongeren betrekken
Een vervolg op de uitwisseltafel van 2025, waar het ging over hoe je jongeren voor LEADER kunt interesseren en waar de ervaringen met de Jongeren-LAG in Zuidwest Fryslân werden gedeeld. Nu praten we door: hoe zet je zoiets op? Wat zin de eerste ervaringen?

U2 De rol van meedenker
Als LAG-lid denk je mee met initiatiefnemers over de ontwikkeling van hun project. Maar hoe voorkom je dat je op de stoel van de aanvrager gaat zitten? En hoe balanceer je tussen deze rol en die van toetser? Hoe communiceer je dit naar aan initiatiefnemers?

U3 Projecten werven op onderbelichte doelen en/of doelgroepen
Alle LAG's hebben inmiddels de Mid Term Evaluatie gedaan. Daarbij is misschien geconcludeerd dat op sommige doelen het aantal aanvragen achterblijft. Of van sommige doelgroepen. Wat kun je als LAG doen om komende tijd daar projecten op aan te jagen?

U4 Kleintje LEADER
Negen LAG's hebben budget voor kleine(re) aanvragen, al dan niet met Europees geld. Soms is er ook een hoger subsidiepercentage en soms is het specifiek voor (haalbaarheid)onderzoeken. Wat zijn de ervaringen hiermee?

Kies twee van deze of de volgende vier uitwisseltafels...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Ochtend - Uitwisseltafels

U5 Proeftuinprojecten: blijvertje?

Innovatie is een van de LEADER-kenmerken. Maar soms is er voor innovatieve ideeën eerst een onderzoek of opstart nodig. Een aantal LAG's heeft daarvoor een apart budget gereserveerd. Helpt dat inderdaad om tot meer innovatieve projecten te komen? Hoe beoordeel je zulke aanvragen?

U6 Social media en AI: instrument of hindernis?

De digitale wereld is niet meer weg te denken.maar hoe kun je die het beste inzetten voor de uitvoering van de LOS? Maak je gebruik van social media en waarom (niet)? Is AI een handig hulpmiddel voor aanvragers bij het maken van het projectplan of werkt het juist averechts?

U7 Sociale inclusie in de praktijk

Iedereen doet mee: in projecten maar ook in de uitvoering van de LOS. Wat zijn goede voorbeelden om nog onbekende (groepen) initiatiefnemers te bereiken? Wat zijn mooie voorbeelden van projecten die gericht zijn op sociale inclusie?

U8 Omgaan met beelden en gevoelens in het gebied

Hoe ga je als LAG om met reacties en feedback, met een bezwaarschrift, met desinformatie of andere beelden die bestaan van bijvoorbeeld de aanvraagprocedure? Wat doe je wel en wat niet?

Twee uitwisseltafels gevonden? Of kies je liever één van de volgende workshops...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Ochtend - Workshops

De workshops gaan alledrie over hoe je de LEAD kunt nemen in je gebied. Elke workshop belicht een andere kant: ***de visie, de methode en de structuur.***

Aan de slag in de workshops

W1 De visie

Hoe maak je een visie voor je dorp of streek?

De Vereniging Dorpswerk Noord-Holland ondersteunt dorpen die meer invloed willen op de toekomst van hun eigen dorp door het maken van een dorpsvisie: een gezamenlijk beeld van de toekomst op middellange termijn (5 – 10 jaar).

Het maken van een dorpsvisie biedt een uitgelezen kans om het gesprek over de toekomst van het dorp met zo veel mogelijk inwoners te voeren. Er is veel kennis en kunde (sociaal kapitaal) in de gemeenschap aanwezig, die bij het ontwikkelen van een dorpsvisie ingezet kunnen worden. Door inwoners op een positieve manier en toekomstgericht uit te dagen en de netwerken bij elkaar te brengen, kan er een dynamiek ontstaan die de gemeenschap kan versterken.

Deze succesvolle aanpak bevat veel elementen die ook gebruikt kunnen worden voor gebieden die de LEAD willen nemen om te komen tot een nieuw LEADER-programma.

Adviseur Jan Stam van Dorpswerk Noord-Holland zal in deze workshop uitleggen hoe het ontwikkelen van een dorpsvisie in zijn werk gaat, maar ook waar de mogelijke valkuilen liggen. Vervolgens gaan de deelnemers met elkaar in kleine groepen aan de slag.

... of één van de volgende workshops...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Ochtend - Workshops

W2 De methode

Op welke manieren kun je mensen de LEAD laten nemen?

Drie mensen met veel ervaring met LEADER en het versterken van lokale gemeenschappen vertellen aan de hand van twee methoden hoe je in je eigen LEADER-gebied de gemeenschapskracht kunt versterken.

Marieke Koot, medewerker bij het Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners, gaat in op de Asset Based Community Development (ABCD-) methode.
Mireille Groot Koerkamp en **Giny Hoogeslag,** voorheen LEADER-coördinatoren in Salland en nu werkzaam bij de provincie Overijssel, vertellen over de Theory U.

Wat de twee methoden gemeen hebben, is dat je werkt op basis van wat er in het gebied al aanwezig is aan talenten, kennis en netwerken. Het gaat ook over zeggenschap, eigenaarschap en betrokkenheid bij de plek waar je leeft. Door middel van loslaten, luisteren, verbinden en laten ontstaan.

Deze werkwijzen kun je toepassen voor:
- opstellen van een toekomstvisie of de LOS
- betrekken van mensen bij het gebied
- benutten van talenten in het gebied
- versterken van het netwerk
- laten ontstaan van nieuwe initiatieven

In de workshop gaan we aan de slag met deze methoden. Hoe werkt het? Wat levert het op?

... of kies de volgende workshop...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Ochtend - Workshops

W3 De structuur

Hoe bouw en faciliteer je netwerken in je gebied?

De L in LEADER staat voor Liaison: een Frans woord dat verbinding betekent. Het verbinden van mensen, organisaties en initiatieven is onderdeel van de LEADER-aanpak.

Het opzetten en onderhouden van netwerken in het gebied zorgt voor verbindingen tussen plattelandsactoren met kennis en ervaring. Door de verbinding kunnen ze elkaar helpen, samenwerken en activiteiten ontwikkelen met verschillende doelgroepen en deelnemers. Netwerken kunnen thematisch zijn of bestaan in een lokale gemeenschap. Hoe bouw je netwerken op? Hoe verbind je thematische en lokale netwerken met elkaar? Hoe houd je netwerken in stand en wat is je rol als LAG hierbij?

In deze workshop gaan LEADER-coördinatoren **Ilia Neudecker** en **Anke de Vries** verkennen wat netwerken zijn, wat het doel ervan is en hoe je rond een gezamenlijk doel een netwerk kunt vormen en verder uitbouwen.

Ze doen dat aan de hand van twee concrete voorbeelden: projectleider **Maurits Steverink** vertelt over het platform Achterhoek Food waarin overheden, ondernemers, organisaties én onderwijs in één regionaal netwerk verbonden zijn. LAG-lid **Marlies Groot** vertelt over het project Agrotoeristische infrastructuur langs de Noord-Hollandse waddenkust.

Daarna gaan we in kleinere groepen aan het werk rond de vraag hoe je zelf in je eigen gebied een netwerk kunt opzetten.

Uitwisseltafels of workshop gekozen? Kies dan nu welke excursie je voorkeur heeft...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Middag - Excursies

In de middag gaan we op excursie naar LEADER-projecten in de provincie Utrecht. De twee Utrechtse LEADER-gebieden, Weidse Veenweiden en Utrecht Oost, omvatten samen het platteland van de hele provincie. Elke excursie heeft een thema. In elke excursie bezoeken we twee á drie projecten.

Op pad met de excursies

E1 Ontmoeten en meedoen

Weidse Veenweiden

Natuurspeeltuin Wilnis

Wat begon als een klein bewonersinitiatief is uitgegroeid tot een natuurspeelplek met pluktuin in Wilnis. Samen met scholen, vrijwilligers en de gemeente is een groene ontmoetingsplek ontstaan waar kinderen spelenderwijs de natuur ontdekken en inwoners van alle leeftijden elkaar ontmoeten. Zo draagt het project bij aan educatie, sociale verbinding en een sterke gemeenschap.

Buurderij van Dam en Buurderbos, Wilnis

De melkveehouderij van de familie Van Dam heeft zich ontwikkeld tot een "buurtboerderij". Hier kunnen zorgvragers en mensen uit de buurt terecht voor een kopje koffie, zorg, meedoen met activiteiten en meehelpen op de boerderij. In 2022 is de Buurderij uitgebreid met het Buurderbos. Dit voedselbos wordt onderhouden door de medewerkers, zorgt voor meer biodiversiteit én voor lokaal voedsel.
Website: buurderijvandam.nl

... of kies één van de volgende excursies...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Middag - Excursies

E2 Herbestemming voor voedsel en verbinding

Weidse Veenweiden

Positieve Gezondheid Kwekerij Stichtse Vecht, Maarssen

In Maarssen is een voormalige plantenkwekerij ontwikkeld tot een plek waar natuur en gezondheid, dorp en platteland elkaar versterken vanuit een brede kijk op welzijn en gezondheid. De kas is nu een prachtig natuurgeneeskundig gezond-heidscentrum met verschillende praktijk- en activiteitenruimtes én een groene ontmoetingsruimte. De Positieve Gezondheidstuin biedt ruimte voor ontmoeting, educatie en activiteiten in het groen en verbindt het dorp met de Kleine Plas achter het gezondheidscentrum.

Website:
www.voeljelekkerinjevel.nl/positieve-gezondheid-kwekerij

Moestuin De Haar, Haarzuilens

Bij Kasteel de Haar in Haarzuilens hebben vrijwilligers en tuinders de historische moestuin nieuw leven ingeblazen. De paden en muurkas zijn hersteld en de tuin is opnieuw ingericht als een productieve en beleefbare plek. Hier worden nu groenten, fruit, kruiden en bloemen geteeld voor en samen met mensen uit de nabije (stedelijke) omgeving.

Website: moestuindehaar.nl

... of kies één van de volgende excursies...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Middag - Excursies

E3 Educatie en kennisdelen

Utrecht Oost

Ons Dorpje Overeind, Schalkwijk

De coöperatie "Ons Dorpje Overeind" bestaat uit een groep van zeven huishoudens die gezamenlijk het voormalige boerenerf aan het Overeind in Schalkwijk hebben getransformeerd tot een ecodorpje waar ze wonen volgens het principe 'erfdelen'. Als coöperatie willen ze op deze plek ook anderen laten genieten en inspireren: zo is een voedselbos aangelegd en wordt er logeer- en respijtzorg aangeboden. Er is veel behoefte een kennisuitwisseling over de unieke aanpak van de coöperatie. Met een LEADER-bijdrage is een Kenniscentrum ontwikkeld: een fysieke plek waar deze kennis gedeeld kan worden.
Website: www.onsdorpjeovereind.nl

Waterfort Lunet aan de Snel, Schalkwijk

Bij Waterfort, op fort Lunet aan de Snel (onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) in Schalkwijk, wordt de functie van water op zowel actieve als interactieve wijze zichtbaar én tastbaar. Er zijn educatieve elementen ontwikkeld voor een lesprogramma voor scholen waarin wordt uitgelegd wat de kracht van water in al haar aspecten is. Het programma neemt leerlingen mee op excursie langs waterwerken in de omgeving. In het fort is een educatieve expositie- en praktijkruimte gemaakt. En buiten is een speeltuin waar volop met water kan worden geëxperimenteerd.
Website: www.lunetaandesnel.nl/waterfort

... of kies de volgende excursie...

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT

Landelijke LEADER-dag 2 oktober 2026

Middag - Excursies

E4 Verbinding van stad en land

Utrecht Oost

Proeftuin Circulaire Voedselketen, Amersfoort

Proeftuin Circulaire Voedselketens verbindt stedelijke reststromen met agrarische productie. Het project laat zien hoe lokale reststromen kunnen bijdragen aan minder kunstmestgebruik en een betere bodem. Door deze systemen op praktijkschaal in te richten, krijgen boeren en tuinders direct inzicht en praktijkervaring hoe digestaat en vermicompost in hun teeltpraktijk toepasbaar zijn. Met de LEADER-subsidie wordt een Proeflocatie gerealiseerd waar deze methodieken op bedrijfsmatige schaal getest kunnen worden, in samenspraak met agrarische ondernemers en telers.
Website: stadswormerij.nl

Ecosysteem Overvecht, Utrecht

In het buitengebied rondom tuincentrum Steck, aan de rand van de stad Utrecht, wordt een inclusieve, toegankelijke en lokale voedselgemeenschap ontwikkeld: Ecosysteem Overvecht. Met de LEADER-subsidie zijn en worden met lokale ondernemers en bewoners uit de wijk Overvecht verschillende activiteiten georganiseerd rond recreëren, leren, oogsten, eten en werken in het buitengebied, op basis van de concrete behoefte uit de buurt. De pluriforme samenstelling van de wijk wordt gezien als kans om de inclusie te vergoten en de rijkdom aan eetculturen te benutten.
Website: Ecosysteem Overvecht

Keuze gemaakt? Ga dan naar het **Aanmeldformulier**

Medegefinancierd door de Europese Unie
LEADER Netwerk Nederland
REGIE ORGANISATIE GLB
PROVINCIE UTRECHT